

Omsorg og ældres møde den 02. november 2023

Byrådssalen kl. 15.00

Referat

93 _ Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Susanne Bettina Jørgensen (A) fraværende til dagens møde.

94 _ Beslutning om frigivelse af midler til indkøb og etablering af elektroniske låse samt alarm- og nødkaldesystem i 2023 og 2024

Resume

Frederikssund Kommune er i færd med at etablere elektroniske låse samt alarm- og nødkaldesystem på kommunens omsorgscentre. Omsorg og Ældre, Økonomiudvalget og Byrådet skal tage beslutning om frigivelse af de resterende anlægsmidler til indkøb og etablering i 2023 og 2024.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Omsorg og ældre over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Der frigives anlægsmidler på 273.000 kr. i 2023 og 1.052.000 kr. i 2024 til elektroniske låse, alarm- og nødkaldesystem på kommunens omsorgscentre i 2023 og 2024.

Beslutning

Anbefales.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

I kommunens investeringsplan er afsat sammenlagt ca. 3,9 mio. kroner over perioden 2021-2024 til indkøb og etablering af elektroniske låse, alarm- og nødkaldesystem på kommunens fem omsorgscentre.

Projektet har været i udbud ad flere omgange. Der er indgået kontrakt om de elektroniske låse i juni 2023 og om alarm- og nødkaldesystemet i august 2023. Installering af de elektroniske låse, alarm- og nødkaldesystem blev påbegyndt i september 2023 og forventes afsluttet primo 2024.

På baggrund af den fremskredne tidsplan for installeringen indstiller administrationen desuden, at der allerede på nuværende tidspunkt tages stilling til om frigivelse af de resterende midler i projektet for 2023 på 273.000 kr. og 1.052.000 kr. i 2024.

Inddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet. Eventuelle høringssvar fremsendes hurtigst muligt til udvalget medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Frederikssund Kommune er i færd med at etablere elektroniske låse samt alarm-og nødkaldesystem på kommunens omsorgscentre.

Der er nu indgået kontrakter på det hele, og installationen er påbegyndt i september 23 og forventes afsluttet primo 24.

På baggrund af tidsplanen for installeringen indstiller administrationen, at der allerede nu tages stilling til frigivelse af de resterende midler i projektet for 2023 på 273.000 kr. og 1.052.000 kr. i 2024.

Seniorrådet har ingen bemærkninger til sagen.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet har ingen kommentarer til sagen.

Økonomi

Der er afsat 2,8 mio. kr. i budget 2023 og 1,052 mio. kr. i budget 2024 til elektroniske låsesystemer. I nærværende sag søges der frigivet midler svarende til 0,273 mio. kr. i 2023 og 1,052 mio. i 2024 til indkøb og etablering af låsesystemer.

95 _ Beslutning om godkendelse af husleje for kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger for 2024

Resume

Huslejen for de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger for 2024 fremlægges hermed til endelig godkendelse af Omsorg og ældre.

Indstilling

Administrationen indstiller til Omsorg og ældre, at:

1. Huslejen for de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger for 2024 godkendes
2. Plan for inddragelse af Omsorg og ældre i 2024 godkendes.

Historik

-

Beslutning

Udvalget blev orienteret om, at der som følge af en borgerhenvendelse, er foretaget en genberegning af boligarealet for 18 boliger på Nordhøj 4.

Genberegningen medfører, at boligarealet for de 18 boliger vil blive reguleret pr. 1. januar 2024.

Ændringen vil ikke påvirke den oplyste husleje i kroner og ører. Dog vil kvadratmeterprisen stige fra 1.220 til 1.471 kr. pr. kvm årligt i forhold til den i sagen oplyste leje. Reduktionen i lejlighedernes størrelse kan i visse tilfælde føre til en højere boligstøtte. Administrationen vil underrette Udbetaling Danmark om ændringen i boligarealet.

Huslejen for de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger for 2024 er godkendt samt plan for inddragelse af Omsorg og ældre i 2024 er godkendt. Sidstnævnte med beslutning om, at sagen fremlægges på augustmødet i Omsorg og ældre og at beslutningssagen fremlægges i

oktober.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Fastsættelse af huslejen for 2024:

Huslejen for de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger for 2024 er nu blevet godkendt i samtlige afdelinger og fremlægges hermed til endelig godkendelse i Omsorg og ældre.

De kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger omfatter følgende afdelinger:

- Omsorgscenter Solgården, Slangerup (46 boliger)
- Botilbuddet Lunden, Frederikssund (16 boliger)
- Omsorgscenter Pedershave, Frederikssund (96 boliger)
- Omsorgscenter Tolleruphøj, Frederikssund (38 boliger)
- Omsorgscenter De tre Ege, Jægerspris (48 boliger)
- Omsorgscenter Nordhøj, Skibby (50 boliger)
- Ældreboliger Solhøjvej, Slangerup (12 boliger)
- Ældreboliger Nordvænget 4-18, Skibby (10 boliger)

Administrationen af afdelingerne varetages af Ejendomsadministrationen under Center for Økonomi.

Huslejen for de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger fastsættes i overensstemmelse med et såkaldt balancelejeprincip, der indebærer, at huslejen fastsættes ud fra de faktiske udgifter. Der sikres både på kort og lang sigt, at der er balance mellem indtægter (leje) og udgifter til drift og vedligehold. Målet er at undgå akkumulering af større overskud i de enkelte boligafdelinger.

Baseret på budgetterne for driftsudgifter og vedligeholdelse af de enkelte boligafdelinger, vil huslejen for Lunden, Pedershave og Solhøjvej stige med 4,1 pct., svarende til KLs skøn for den samlede pris- og lønfremskrivning for 2024 på det kommunale område. Stigningen udgør mellem

279 kr. og 307 kr. pr. lejemål pr. måned.

For Solgården, Tolleruphøj, De Tre Ege samt Nordhøj/Nordvænget er der tilstrækkelig opsparing til at fastholde huslejen for 2024 på samme niveau som i 2023 uden at påvirke balancen mellem indtægter (leje) og udgifter til drift og vedligehold.

Huslejestigninger er varslet fra 1. januar 2024, som vist i nedenstående tabel:

Afdeling	Husleje kr. pr. måned (2023)	Husleje kr. pr. måned (2024)	Ændring (kr. pr. måned)	Ændring i pct.
Lunden	6.834 kr.	7.113 kr.	279 kr.	4,1 pct.
Pedershave	7.533 kr.	7.840 kr.	307 kr.	4,1 pct.
Solhøjvej	6.998 kr.	7.284 kr.	286 kr.	4,1 pct.

Afdelingsbudgetter og vedligeholdelsesplaner er vedlagt som bilag til sagen.

Plan for inddragelse af Omsorg og Ældre i 2024:

1. Omsorg og ældre vil modtage en orientering om fastsættelsen af huslejen for kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger for 2025 på mødet i august/september 2024. Sammen med orienteringen om huslejen for 2025 vil udvalget blive præsenteret for en forretningsorden for de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboligafdelinger til godkendelse.
2. Omsorg og ældre vil på mødet i november 2024 få en revideret sag om huslejefastsættelser for 2025 til endelig godkendelse.

Inddragelse

Der har været afholdt årlige beboermøder i samtlige afdelinger, hvor huslejen for 2024 er blevet godkendt.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes snarest muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Huslejerne for 2024 er blevet godkendt i de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger. Huslejerne fastsættes ud fra de faktiske udgifter, så der er balance mellem udgifter og indtægter.

Det betyder en prisstigning på Lunden, Pedershave og Solhøjvej på 4,1 pct.

Seniorrådet tager prisstigningerne i 2024 til efterretning, og afventer, at få huslejerne for 2025 i høring næste år.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet har noteret sig, at der har været afholdt beboermøder i samtlige afdelinger, hvor huslejen for 2024 er blevet godkendt – og kan derfor tilslutte sig indstillingen.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser, da indtægter fra husleje og udgifter til drift/vedligehold er i balance.

Bilag

- Oversigt over husleje 2024
- Solhøjvej - Regnskab 2022 og budget 2022-2024
- Vedligeholdelsesplan Solhøjvej 2024-2053
- Nordhøj og Nordvænget - Regnskab 2022 og budget 2022-2024
- Vedligeholdelsesplan Nordhøj og Nordvænget 2024-2053
- De Tre Ege - Regnskab 2022 og budget 2022-2024
- Vedligeholdelsesplan De Tre Ege 2024-2053
- Pedershave - Regnskab 2022 og budget 2022-2024
- Vedligeholdelsesplan Pedershave 2024-2053
- Tolleruphøj - Regnskab 2022 og budget 2022-2024
- Vedligeholdelsesplan Tolleruphøj 2024-2053
- Lunden - Regnskab 2022 og budget 2022-2024
- Vedligeholdelsesplan Lunden 2024-2053
- Solgården - Regnskab 2022 og budget 2022-2024
- Vedligeholdelsesplan Solgården 2024-2053

96 - Beslutning om budgetopfølgning per. 30.9.2023

Resume

I nærværende sag gives en prognose for det forventede forbrug under Omsorg og ældre i 2023 sammenholdt med korrigeret budget samt afledte forslag til tillægsbevillinger.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Omsorg og ældre over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Der gives en tillægsbevilling på 10,3 mio. kr. svarende til et forventet merforbrug i 2023 vedrørende serviceudgifterne på ældreområdet
2. Der gives en tillægsbevilling svarende til et mindreforbrug på 0,4 mio.kr. på bruttoanlægsudgifterne i 2023, som overføres til 2024
3. Budgetopfølgningen i øvrigt tages til efterretning.

Beslutning

Anbefales.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Drift

Budgetopfølgningen giver samlet set anledning til et forventet merforbrug på 10,3 mio. kr., som udmøntes ved tillægsbevilling.

Tillægsbevillingen på 10,3 mio. kr. skyldes primært merforbrug på omsorgscentrene som følge af øget personaleforbrug knyttet til en række meget ressourcekrævende borgere samt merforbrug i den kommunale døgnpleje som følge af øget udgifter til vagtdækninger hen over sommeren samt øget udgifter til sygeplejeartikler.

I den forbindelse bemærkes det, at Omsorg og ældre på møde den 28. september 2023 blev forelagt en række initiativer, der skal medgå til at mindske merforbruget mest muligt i den resterende del af 2023. Initiativer, der medgår til at sikre, at det forventede merforbrug fastholdes på 10,3 mio. kr. (som det blev fremlagt den 28. september 2023) på trods af, at der siden er identificeret yderligere udfordringer - primært i forhold til serviceydelser på omsorgscentrene.

Af vedlagte bilag 1. budgetopfølgning 30-09-2023 - OÆ udspecificeres resultatet af budgetopfølgningen yderligere.

Anlæg

Budgetopfølgningen giver anledning til en reduktion i bruttoanlægsudgifterne i 2023 på 0,4 mio. kr. på anlægsprojekterne under Omsorg og ældre, der overføres til 2024.

Mindreforbruget vedrører følgende anlægsprojekter:

- Mindreforbrug på 0,4 mio. kr. vedrørende Rehabilitering

Af vedlagte bilag 2 udspecificeres de enkelte anlæg under Omsorg og ældre nærmere.

Inddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet. Eventuelle høringssvar fremsendes snarest muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Det oprindeligt afsatte budget til serviceudgifter var på 520

mio.kr.

Efter en allerede vedtaget budgetforøgelse på 8

mio. kr. i det korrigerede budget foreslås budgettet nu forøget med 10

mio.kr. til i alt

538 mio. kr.

En sådan i udgangspunktet underbudgettering er yderst uheldig, idet det kan have den effekt, at bestræbelserne på at holde udgifterne indenfor de budgetmæssigt afstukne rammer kan påvirke de administrative beslutninger på en uhensigtsmæssig måde, der ikke er i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

På anlægsområdet foreslås et ikke anvendt beløb til rehabilitering på 0,4

mio. kr. overført til næste år. Seniorrådet mangler en begrundelse i forelæggelsen for, hvorfor beløbet ikke er anvendt efter formålet, men tager dette forhold til efterretning.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet tager budgetopfølgningen til efterretning.

Økonomi

Drift

Budgetopfølgningen giver anledning til et forventet merforbrug på 10,3 mio. kr. på serviceudgifter.

Anlæg

Budgetopfølgningen giver anledning til en reduktion i bruttoanlægsudgifterne på 0,4 mio. kr. i 2023, som overføres til 2024.

Bilag

- Bilag 1 budgetopfølgning 30-09-2023 - OÆ
- Bilag 2 Anlæg - budgetopfølgning 30-9-2023 (OÆL)

97 - Beslutning om godkendelse af "Et sundt, aktivt og værdigt ældreliv – ældrestrategi 2023-2027"

Resume

Omsorg og ældre har besluttet, at der skal udarbejdes en samlet strategi for udviklingen af ældreområdet. Strategien skal være med til at sikre, at Frederikssund Kommune også er et godt sted at bo som ældre borger i fremtiden. Omsorg og ældre godkendte 10. august 2023, at strategien blev sendt i høring. Høringen er nu afsluttet, og administrationen foreslår enkelte justeringer på baggrund af høringen. "Et sundt, aktivt og værdigt ældreliv – ældrestrategi 2023-2027" forelægges til godkendelse med de foreslåede justeringer.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Omsorg og ældre over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. "Et sundt, aktivt og værdigt ældreliv – ældrestrategi 2023-2027" godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Udvalget ønsker en opfølgende sag i forhold til en drøftelse af de indkomne høringssvar.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Omsorg og ældre besluttede 31. marts 2022 (sag 34), at der skal udarbejdes en samlet strategi for ældreområdet. Strategien skal sikre en sammenhængende tilgang til udviklingen af ældre- og sundhedsområdet, hvor der kan peges på tre væsentlige udfordringer. Disse udfordringer er, 1) at der kommer flere ældre og flere borgere med kroniske sygdomme, 2) at kommunerne skal varetage en større del af opgaverne i sundhedsvæsenet, og 3) at der mangler medarbejdere i sundhedsvæsenet.

Som afsæt for strategien skal der besluttes en politisk vision for ældreområdet. Visionen skal beskrive, hvad vi som kommune gerne vil opnå – eller bidrage til at opnå – sammen med de ældre borgere.

Administrationens forslag til visionen lyder:

Frederikssund Kommune støtter den ældre borger i at leve et sundt, aktivt og værdigt liv.

Strategien peger på seks veje til at imødegå udfordringerne og udvikle ældreområdet:

- Værdighed, inddragelse og frivillighed, hvor der i dialog med borgere og pårørende findes de rigtige løsninger og stilles skarpt på de roller, som frivillige kan udfylde.
- Forebyggelse og rehabilitering, hvor der gennem velfærdsteknologi og træning arbejdes sammen med borgeren om at sikre, at borgeren kan klare mest muligt selv.
- Sammenhæng for borgeren, hvor vi styrker samarbejdet på tværs af hele sundheds- og ældreområdet, for at borgerne oplever én samlet og fælles indsats.
- Udvikling af opgaveløsning og tilbud, hvor vi hele tiden udvikler os, følger med tiden og arbejder med at skabe effektive og gode tilbud.
- Klædt på til opgaven, hvor vi sørger for, at medarbejderne har de rette kompetencer til de opgaver, de skal løse.
- Rekruttering og fastholdelse, hvor vi arbejder med at sikre, at Frederikssund Kommune er en god og attraktiv arbejdsplads.

Strategien står på skuldrene af kommunens eksisterende indsatser og politikker. Særligt fremhæves "Værdighedspolitik for Frederikssund Kommune", "Sammen om sundhed" og "Sammen om Frederikssund".

Høring

Den 10. august 2023 fik Omsorg og ældre forelagt en høringsversion af strategien (sag 64), og udvalget besluttede, at strategien skulle sendes i høring over en periode på seks uger. Høringen fandt sted i perioden 11. august til 25. september 2023.

Ældrestrategien blev sendt direkte til en række høringsparter. Derudover blev høringen annonceret i lokalaviserne.

Frederikssund Kommune har modtaget 12 høringssvar. Svarene kommer fra borgere og pårørende, fra Ældre Sagen i Frederikssund Kommune, fra Brugerrådet på Aktivitetscentret Tolleruphøj, fra tre kommunale MED-udvalg på ældreområdet samt fra Seniorrådet. Høringssvarene er vedlagt som bilag til sagen (bilag 3 og 4).

Mange af høringssvarene anerkender intentionen i strategien og bakker op om strategiens overordnede linjer. Høringssvarene handler derudover om en bred vifte af emner, blandt andet følgende:

- Pårørendes rolle i ældreplejen
- Frivilliges rolle i ældreplejen
- Velfærdsteknologi – herunder forventningsafstemning med borgere og pårørende
- Overgangen fra en kompenserende til en rehabiliterende indsats
- Specifikke ønsker til bestemte tilbud, fx flere aflastningspladser til borgere med demens
- Specifikke ønsker til boligtyper til ældre
- Utilfredshed på baggrund af konkrete oplevelser med kommunens service
- Vigtigheden af løbende kompetenceudvikling og god introduktion til nye medarbejdere
- Rekruttering – herunder hvordan Frederikssund Kommune bliver et attraktivt sted at bosætte sig
- Udvikling af attraktive arbejdspladser, så vi kan fastholde medarbejderne, herunder ledelsens rolle

Administrationen foreslår, at strategiens afsnit om "Rekruttering og fastholdelse" justeres på baggrund af høringen. Dette uddybes nedenfor.

Administrationen vurderer, at de øvrige bemærkninger ikke giver anledning til ændringer i selve strategien. Bemærkninger om specifikke indsatser eller tilbud vil blive overdraget til de enkelte tilbud eller fagområder. Enkelte høringssvar har karakter af klager og er videresendt til de relevante ledere med henblik på eventuel håndtering. Bemærkningerne om ønsker til bestemte boligtyper og om Frederikssund som et attraktivt sted at bosætte sig overdrages til Center for By og Landskab.

Forslag til justering af strategien

Et af ældrestrategiens områder er "Rekruttering og fastholdelse" (område 6). To af høringssvarene påpeger, at strategien bør have mere fokus på fastholdelse af medarbejderne. Det påpeges, at lederne har en vigtig rolle i forhold til at skabe et arbejdsmiljø, hvor den enkelte oplever medindflydelse og arbejdsglæde.

Administrationen er enig i, at både teksten under området "Rekruttering og fastholdelse" og eksemplerne på, hvor kommunen allerede er i gang, mest har fokus på rekruttering. Derfor foreslås følgende justeringer:

- I teksten på side 19 i strategien tilføjes: "God ledelse er helt central for, at vi kan fastholde dygtige medarbejdere. Vi har derfor fokus på, at ledelse er en opgave, der kræver tid, prioritering og kompetenceudvikling af lederne."
- I eksemplerne på igangværende indsatser på side 18 tilføjes: "Alle ledere gennemgår udviklingsforløbet 'Sammen om Frederikssund – Ledelse i forandring' i løbet af 2023/2024. Her er gode arbejdsfællesskaber et helt centralt element."
- Et af eksemplerne på igangværende indsatser på side 19 er sygefraværsprojektet. Teksten justeres, så det fremgår, at projektet også handler om trivsel og fastholdelse. Konkret foreslås sætningen ændret til: "Vi gennemfører i perioden 2022-2024 et projekt om nedbringelse af sygefravær, der har fokus på både fravær og nærvær. I projektet arbejdes med kerneopgaven, arbejdsfællesskaber, trivsel, motivation og fastholdelse i jobbet og faget."
- Af hensyn til opsætningen af strategien foreslås det, at indsatsen "Vi arbejder ud fra en fælles uddannelsesstrategi for elevområdet, der stiller skarpt på tiden før, under og efter uddannelse" slettes. I stedet uddybes en formulering om elevområdet side 19, så der står: "Uddannelse af social- og sundhedshjælpere, -assistenter og sygeplejersker er en væsentlig del af fødekæden til at sikre et rekrutteringsgrundlag på sundheds- og ældreområdet. Vi prioriterer derfor uddannelsesområdet højt og stiller skarpt på tiden før, under og efter uddannelse."

En revideret version af ældrestrategien samt bilag til strategien er vedlagt sagen.

Udmøntning af strategien

Formålet med strategien er som nævnt at sikre en sammenhængende tilgang til de udfordringer, som ældreområdet står over for. Strategien skal således bruges som et pejlemærke for eksempel ved politiske drøftelser og beslutninger. Strategien skaber en ramme for en række konkrete initiativer, der allerede er i gang, og for initiativer kommunen skal tage i de kommende år. Et eksempel på et initiativ, der vil være med til at udmønte ældrestrategien, er processen for at frisætte og afbureaukratisere ældreområdet, som blev sat i gang af Omsorg og ældre 7.

september 2023 (sag 72). Et eksempel på en kommende proces, som også vil være med til at udmønte ældrestrategien, er implementeringen af de velfærdsteknologiske initiativer på ældreområdet, som blev besluttet i forbindelse med budgetaftalen for 2024-2027.

Omsorg og ældre vil få en status på udmøntningen af ældrestrategien hvert forår på et temamøde i udvalget.

Inddragelse

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Seniorrådet. Eventuelle høringssvar fremsendes hurtigst muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Seniorrådet er overordnet tilfreds med den udarbejdede strategi/vision om "Et sundt, aktivt og værdigt

ældreliv".

De indkomne høringssvar er en bred vifte af både forslag og frustrationer, og vi er enige i de foreslåede

ændringer i afsnittet om Rekruttering og fastholdelse.

Seniorrådet anbefaler at udvalget godkender beslutningen, og ser med spænding frem til udførelsen i praksis.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet synes, at forslaget til vision rummer en fin intention om at understøtte de ældres evner og motivation til at være herre over deres eget liv længst muligt.

Vi er enige i de 6 skitserede veje til at arbejde med udfordringerne

og vil særligt fremhæve vigtigheden af løbende kompetenceudvikling og udvikling af attraktive arbejdspladser, så det bliver muligt at tiltrække og fastholde medarbejderne. Vi er enige i de justeringer, der er foretaget i afsnittet om "Rekruttering og Fastholdelse."

Endelig synes Handicaprådet, det er positivt, at der er fokus på de pårørende i strategien både hvad angår inddragelse og kommunikation til dem. Herved bliver det muligt at understøtte de pårørende i at være en ressource – men samtidig er det vigtigt at have for øje, at de pårørende også skal passe på sig selv – og ikke føler sig overladt til sig selv. Vi er derfor enige med Ældresagen i, at den frivillige indsats er vigtig – og et godt supplement til plejen – men at strategien ikke må bygge på en forventning om, at de pårørende kan påtage sig plejen af de ældre.

Økonomi

Godkendelse af ”Et sundt, aktivt og værdigt ældreliv – ældrestrategi 2023-2027” har isoleret set ingen bevillingsmæssige konsekvenser, men konkrete initiativer under strategien kan have konsekvenser, som vil skulle behandles bevillingsmæssigt inden igangsættelse.

Bilag

- Bilag 1 Et sundt, aktivt og værdigt ældreliv
- Bilag 2. Bilag til Et sundt, aktivt og værdigt ældreliv - ældrestrategi 2023-2027
- Bilag 3 Høring om Et sundt, aktivt og værdigt ældreliv - ældrestrategi 2023 - 2027
- Bilag 4 Seniorrådets høringssvar

98 _ Drøftelse af beretning for Borgerrådgiverens virksomhed 2022

Resume

Omsorg og ældre ønsker at drøfte beretning for Borgerrådgiverens virksomhed i 2022. Frederikssund Kommunes Borgerrådgiver Anne-Karina Stendevad Lindstad deltager under punktet.

Indstilling

Administrationen indstiller til Omsorg og ældre, at:

1. Drøfte beretning for Borgerrådgiverens virksomhed i 2022.

Beslutning

Drøftet.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Omsorg og ældre fremsatte på udvalgsmøde 28. september 2023 et ønske om på kommende møde at drøfte Borgerrådgiverens beretning for 2022 med særligt fokus på ældreområdet.

Særligt ønsker Omsorg og ældre at blive klogere på, hvilke emner borgere typisk henvender sig omkring når de kontakter Borgerrådgiveren. Er der i den forbindelse et særligt mønster i forhold til henvendelser fra ældre medborgere, og hvor ser Borgerrådgiveren potentiale for udvikling af ældreområdet i relation til de henvendelser Borgerrådgiveren får?

Beretning for Borgerrådgiverens virksomhed i 2022 er vedhæftet sagen som bilag. Udvalget ønsker en drøftelse af hvilke særlige forhold i beretningen som Borgerrådgiveren hæfter sig ved.

Inddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet. Eventuelle høringssvar fremsendes hurtigst til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Seniorrådet finder det helt naturligt at udvalget drøfter

Borgerrådgiverens virksomhed 2022.

Især da 65 sager ud af i alt 274 sager eller 25% vedrører "Voksenstøtte og ældre".

Fordelingen af sagerne er inddelt i kategorier og der ses en stor spredning i problemstillingerne.

Rangeret efter antal er de kategorier med flest henvendelser:

- Dialog om sagsforløb 15 stk.
- Vejledning/vejvisning 10 stk.
- Kopier til orientering 7 stk.
- Hjælp ifm. klage 7 stk.
- Klage over personale 7stk.
- Hjælp til ansøgning 6 stk.
- Klage over afgørelse 5 stk.

Når man gennemgår den lange liste af sager, er der naturligvis

stor forskel på hvor alvorlige forhold henvendelserne drejer sig om.

I den lette ende handler det om:

- Vejledning i hvordan man henvender sig, hvilken afdeling og uforståelig korrespondance.

De alvorlige sager, der er i overtal, handler bl.a. om:

- Hjælpemidler der går i stykker med manglende håndtering og udskiftning,
- manglende svar på henvendelser,
- tavshed og langsommelig sagsbehandling.

Beretningen giver et godt indtryk af vigtigheden af Borgerrådgiverens embede.

Seniorrådet taget orienteringen til efterretning med de faldende bemærkninger.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet har med stor interesse læst Borgerrådgiverens omfattende og grundige beretning for 2022.

Beretningen viser, hvor vigtigt det er at have en uafhængig institution, som kan hjælpe borgerne, styrke dialogen mellem borgere og forvaltning og sikre klageadgang og konstruktiv brug af klager til at forbedre kommunens sagsbehandling og betjening af borgerne – og dermed være med til at styrke borgernes retssikkerhed.

Vi er enige i, at en stor del af henvendelserne udspringer af mangelfuld eller utilstrækkelig hjælp, som burde kunne rettes op ret hurtigt, ligesom vi er enige i anbefalingerne om at styrke kommunikationen til/med borgerne både skriftligt og mundtligt.

Handicaprådet har også noteret sig, at der er visse sammenfald mellem Taskforce Handicaps opmærksomhedspunkter og anbefalinger og Borgerrådgiverens observationer: eksempelvis når det handler om udfordringer med overholdelse af sagsbehandlingsfrister. Dette er særligt alvorligt, når det drejer sig om ansøgninger om økonomisk hjælp, som risikerer at have store konsekvenser for borgerens liv.

Handicaprådet støtter op om Borgerrådgiverens mange konkrete og nyttige anbefalinger til en forbedret kontakt med borgerne.

Økonomi

Beretning om Borgerrådgiverens virksomhed i 2022 har ingen direkte bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

- Beretning for Borgerrådgiverens virksomhed 2022

99 - Orientering om procedurer ved ind- og udflytning på omsorgscentre

Resume

Omsorg og ældre har bedt om en orientering om ind- og udflytning på omsorgscentre. Denne sag handler om, hvad der sker, når en borger flytter ind på et omsorgscenter, og hvad der sker, når en beboer dør, og boligen skal tømmes.

Indstilling

Administrationen indstiller til Omsorg og ældre, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Indflytning på omsorgscentre

Hvert år flytter omkring 100 nye beboere ind på kommunens omsorgscentre. Når borgeren er blevet tilbudt en bolig, inviteres borger og pårørende på besøg på centret. Her kan de se boligen og stille spørgsmål, og de får information om for eksempel indretning af boligen. Personalet udleverer også omsorgscentrets indflytningspjece, som samler praktiske oplysninger om indflytningen og om hverdagen på centret.

Indflytningspjecerne vil blive gennemgået og opdateret i samarbejde med de kommende beboer- og pårørenderåd på omsorgscentrene. Indflytningspjecerne er vedlagt som bilag til sagen.

Hvis borgeren efter besøget siger ja tak til boligen, aftales en dato for indflytningen. Det er ambitionen, at alle omsorgscentrene skal tilbyde at besøge borgeren og eventuelle pårørende i hjemmet, når borgeren har sagt ja til tilbuddet om en bolig. Ved besøget spørger personalet ind til borgerens helbred, trivsel og vaner, så personalet allerede kender lidt til borgeren inden indflytning. Dette skal understøtte en god og tryk overgang fra egen bolig til plejeboligen. Inden borgeren flytter ind, undersøger omsorgscentret derudover, om der er behov for hjælpemidler, som borgeren ikke selv medbringer, og borgerens medicin gennemgås.

Inden for de første 14 dage efter at borgeren er flyttet ind, holdes en indflytningssamtale. Her deltager beboeren, pårørende, beboerens kontaktperson på omsorgscentret og områdelederen. Til samtalen får beboer og pårørende information om omsorgscentrets tilbud og dagligdag, for eksempel måltider, sygepleje, aktiviteter og træning og om praktiske forhold som tøjvask og lægevalg.

Indflytningssamtalen handler også om det fremtidige samarbejde mellem beboere, pårørende og personale. Personalet fortæller om, hvad kontaktpersonens ansvar er, og personalet laver aftaler med borger og pårørende om, hvordan kommunikationen med de pårørende skal foregå. De pårørende informeres også om, at der fortsat er behov for deres hjælp til ledsagelse til aftaler uden for omsorgscentret, ligesom der er behov for, at de pårørende hjælper med at købe diverse til beboeren, at hæve penge og lignende.

Støtte i forbindelse med indflytning

Nogle borgere har ikke pårørende, som kan hjælpe med de praktiske forhold ved flytning. I budget 2022 blev der afsat 0,3 mio. kr. årligt til en socialfaglig medarbejder til at hjælpe borgere, der flytter ind på et omsorgscenter eller i en handicapvenlig bolig, hvis der ikke er pårørende, der kan hjælpe. Dette svarer til en halv fuldtidsstilling. Omsorg og ældre fik en status på ordningen 1. dec. 2022 (sag 130).

Den socialfaglige medarbejder hjælper for eksempel med at ansøge om indskudslån og boligstøtte, at opsige den gamle bolig og få den nye lejekontrakt underskrevet, at indhente flyttetilbud og at tilmelde regninger til PBS.

Når borgeren visiteres til en plads på et omsorgscenter, er visitatoren opmærksom på, om der er pårørende, der kan hjælpe med de praktiske forhold ved flytningen. Hvis der er pårørende, som kan hjælpe, men som har brug for støtte for eksempel til at bruge digitale løsninger, vil visitatoren

henvise de pårørende til Borgercentret. Den socialfaglige medarbejder hjælper i de tilfælde, hvor der ikke er pårørende, eller hvor de pårørende slet ikke er i stand til at hjælpe.

Udflytning

Administrationen har udarbejdet en pjeces til de pårørende om, hvad der sker, når en borger på et omsorgscenter dør, og boligen skal tømmes.

Pjecen omhandler blandt andet følgende emner:

- Udstedelse af dødsattest
- Kontakt til bedemand
- Anmeldelse af dødsfaldet
- Skifterettens behandling af boet
- Adgang til afdødes bolig
- Opsigelse af lejekontrakten
- Syn af boligen

Pjecen vil blive lagt på omsorgscentrenes hjemmesider og udleveret til pårørende i forbindelse med dødsfald. Pjecen er vedlagt som bilag til sagen.

Efter dødsfaldet skal boligen tømmes og gøres klar til en ny borger. Personalet aflåser efter dødsfaldet boligen for at sikre, at alle kan føle sig trygge ved, at boet er urørt, når boligen skal ryddes. Medarbejderne henter de ting i boligen, der tilhører omsorgscentret, for eksempel håndklæder og værnemidler. Medarbejderne går aldrig alene ind i afdødes bolig, men går ind to og to eller sammen med en pårørende.

Skifteretten skal tage stilling til, hvordan boet skal behandles. Omsorgscentret vil som regel bede de pårørende om at underskrive en såkaldt rydningserklæring. En rydningserklæring giver mulighed for, at de pårørende tømmer afdødes bolig, inden Skifteretten har behandlet boet.

Boligen skal ifølge lejekontrakten være tømt senest 16 dage efter dødsfaldet. Pårørende opfordres dog til at tømme lejligheden så hurtigt som muligt og gerne inden 8 dage efter dødsfaldet, så boligen så snart som muligt bliver klar til en borger på ventelisten.

I enkelte tilfælde er der ikke pårørende, som kan stå for begravelsen og tømme boligen. I disse tilfælde vil kommunen stå for begravelsen, for at tømme boligen og for at opbevare boet, indtil Skifteretten har truffet afgørelse om behandling af boet.

Inddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet. Eventuelle høringssvar fremsendes snarest muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Udvalget har bedt om en orientering om, proceduren ved ind- og udflytning til plejehjemmene.

Udflytning fra en plejebolig er sædvanligvis, når en beboer afgør ved døden. Der er helt faste procedurer. Hvis ikke de pårørende er til stede ved dødsfaldet, kontaktes de snarest. Læge bliver kontaktet - Bedemand kontaktet og den afdøde gøres i stand.

Afdødes og pårørendes ønsker efterkommes.

Ved indflytning er det ikke rigtigt, som der står i sagsfremstillingen, at der er en socialfaglig medarbejder der hjælper, hvis de pårørende ikke er i stand til at hjælpe. Hvis den pårørende har brug for hjælp til de digitale løsninger, passer det ikke at Borgercentret kan hjælpe. Digitale løsninger kræver MitID og Borgercentret har ikke borgernes MitID og der står heller ikke i den socialfaglige medarbejders arbejdsbeskrivelse at hun skal hjælpe de pårørende.

Seniorrådet tager orienteringen til efterretning, med håb om at den socialfaglige medarbejders arbejdsbeskrivelse udvides til også at gælde hjælp til en evt. ægtefælles ændrede økonomi, de pårørende der ikke er i stand til at hjælpe fx pga. manglende digitale kompetencer, da det ikke er almenviden. At der udarbejdes et Faktablad til udlevering til de pårørende, der beskriver de områder, hvor økonomien ændres og hvem der skal kontaktes.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Økonomi

Orientering om procedure ved dødsfald og udflytning fra plejeboliger har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

- Bilag 1. Velkommen til Tolleruphøj
- Bilag 2. Velkommen til Solgården

- Bilag 3. Velkommen til De Tre Ege
- Bilag 4. Velkommen til Nordhøj
- Bilag 5. Velkommen til Pedershave
- Bilag 6. Når en beboer i en plejebolig afgår ved døden, pjece til pårørende

100 _ Orientering om hjemlighed på omsorgscentre

Resume

Omsorg og ældre har ønsket en sag om hjemlighed på omsorgscentre. I denne sag beskrives, hvordan omsorgscentrene arbejder med at skabe hjemlighed for beboerne.

Indstilling

Administrationen indstiller til Omsorg og ældre at:

1. Tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Det er ofte en stor beslutning af flytte i en plejebolig, både for borgeren og for de pårørende, og det kan være svært at finde sig til rette i et nyt hjem. I denne sag beskrives, hvordan de fem omsorgscentre i Frederikssund Kommune arbejder med at skabe forudsætningerne for, at beboerne kan følge sig hjemme inden for de rammer, et omsorgscenter stiller. Der er tale om generel beskrivelse, idet de enkelte afdelinger på omsorgscentrene har forskellige fokuspunkter afhængig af deres beboeres behov.

Beskrivelsen i sagen tager udgangspunkt i en rapport fra Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Vive, om hjemlighed på plejehjem fra foråret 2023. Rapporten har titlen "Et særligt hjem: Oplevelse af hjemlighed på plejehjem" og gennemgår en række faktorer, der har betydning for hjemlighed:

- At "gøre sig hjemme"
- Hyggelige og indbydende rum
- Genkendelighed og anerkendelse

- Familiær stemning
- Relationer til beboere og familie

Overordnet påpeger Vive, at et plejehjem er en helt særlig form for hjem, fordi det både er et hjem og en arbejdsplads. Oplevelsen af hjemlighed udfordres af, at et omsorgscenter skal overholde krav om eksempelvis brandsikkerhed, arbejdsmiljø og hygiejne. Ligeledes vil perioder med travlhed eller med mange vikarer eller nye medarbejdere udfordre hjemligheden, fordi følelsen af at være hjemme også hænger sammen med tætte relationer, en familiær stemning og med at blive set og anerkendt som den, man er.

At "gøre sig hjemme"

Hjem er ifølge Vive ikke bare noget, der er, men noget man aktivt kan gøre det til, for eksempel ved at lave aktiviteter som gør, at man føler sig hjemme. Det kan være at læse, se fjernsyn eller have gæster. Det giver også en følelse af hjemlighed, at man bidrager til husførelsen med det, man kan, og at man spiser sammen ved fælles måltider.

Omsorgscentrene inddrager beboerne i de praktiske aktiviteter i det omfang, beboerne kan og det er muligt. Beboerne hjælper for eksempel med at pynte med servietter til måltidet, at rydde af bordet eller at gå ud med skraldet. Ved madlavning er der hensyn til hygiejne, som begrænser muligheden for deltagelse. Beboerne er tit i fællesrummene under forberedelsen til måltiderne og får en snak med hinanden og med medarbejderne.

Beboerne inviteres altid til at spise sammen, hvis de ønsker det. Omsorgscentrene er opmærksomme på hyggelige og rolige rammer for måltiderne og på, at medarbejderne påtager sig rollen som vært for måltidet.

Hyggelige og indbydende rum

Omsorgscentrene inddrager beboerne i indretningen af de fælles arealer og sørger for, at rummene er hyggelige, hjemlige og ryddelige, for eksempel med billeder på væggene og blomster i vinduerne. Indretningen skal tage højde for krav til hygiejne og brandsikkerhed.

Omsorgscentrene går i forbindelse med brandtilsynene i dialog med Beredskabet om, hvordan fællesarealerne kan indrettes sikkert, samtidig med at rummene er hyggelige og hjemlige.

Når der er personale til stede i fællesstuerne, er de med til at "invitere" beboerne ind i rummene og bidrage til en rar atmosfære. Det kan for eksempel være ved at tænde (kunstige) lys eller sætte musik på.

Genkendelighed og anerkendelse

Vive peger på, at både genkendelighed og anerkendelse er vigtigt for at føle sig hjemme. Genkendelighed handler om at have egne møbler med, men også om at få hjælp til at fortsætte egne interesser og bevare særlige præferencer. Anerkendelse handler om at blive mødt og spejlet og om at blive rummet som et helt menneske med de rutiner og den personlighed, man har.

For at forstå og anerkende den enkelte beboers særlige behov og personlighed er det nødvendigt, at medarbejderne kender beboerens livshistorie, og det er omsorgscentrene meget opmærksomme på. Flere af omsorgscentrene har praksis for at besøge borgeren i hjemmet inden indflytning. Det er med til at give et indtryk af, hvem borgeren er. Nye medarbejdere eller vikarer kender ikke beboerens rutiner og præferencer, og det udfordrer derfor hjemligheden, hvis der er mange nye ansigter.

Omsorgscentrene forsøger at tilpasse deres fælles aktiviteter til beboerens ønsker. Derudover er der fokus på at tilbyde individuelle aktiviteter til de beboere, som ikke kan deltage i fælles aktiviteter. De individuelle aktiviteter tager udgangspunkt i beboerens ønsker og behov.

Familiær stemning

En familiær stemning og uformelle og varme relationer er ifølge Vives undersøgelse vigtig for oplevelsen af hjemlighed. Dette gælder både for relationer mellem beboere og medarbejdere og mellem pårørende og medarbejdere.

Omsorgscentrene har fokus på at skabe gode og varme relationer og en tillidsfuld stemning. Det kan være ved at give et kram, holde i hånd og ved at lave sjov og grine sammen med beboerne – med udgangspunkt i den enkeltes behov. Personalet kender ofte de pårørende godt og er opmærksomme på at spørge ind til familie og venner. Også her udfordres hjemligheden, hvis de medarbejdere, der er på arbejde, ikke kender beboerne ret godt.

Omsorgscentrene arbejder i tråd med kommunens retningslinjer for "Det gode samarbejde med pårørende" på god kommunikation og tillidsfulde relationer til de pårørende.

Relationerne til andre beboere og familie

For mange mennesker er hjemlighed forbundet med samvær med familien. Relationer mellem beboere er også vigtige. Vive påpeger, at gode naboskaber og venskaber medvirker til følelsen af at høre hjemme, mens fjendskab og konflikt omvendt modvirker følelse af hjemlighed.

Personalet arbejder meget med at skabe relationer mellem beboerne, for eksempel ved måltiderne og de fælles aktiviteter. Personalet arbejder ligeledes med at forudse og forebygge konflikter mellem beboerne. Ind imellem kan konflikterne dog udvikle sig hurtigt, når der ikke er personale til stede.

Pårørende er altid velkomne på omsorgscentrene, og beboerne kan låne et lokale, så de kan invitere til fødselsdag og lignende. Omsorgscentrene inviterer også pårørende med til centrenes aktiviteter og fester, så beboere og pårørende kan få disse oplevelser sammen.

Inddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet. Eventuelle høringssvar fremsendes snarest muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Udvalget har ønsket at drøfte hjemlighed på plejehjemmene.

I rapport fra Det Nationale Forsknings- og Analysecenter peges på faktorer, der kan give oplevelse af hjemlighed på plejehjem.

Af faktorer nævnes:

- At gøre sig hjemlig
- Hyggelige og indbydende rum
- Genkendelighed og anerkendelse
- Familiær stemning
- Relationer til beboere og familie.

Nogle faktorer kan vanskeligt håndhæves i en hverdag, hvor der er stor personaleudskiftning og/eller høj anvendelse af vikartjenester.

Desuden gøres opmærksom på, at plejehjem udover et hjem er en arbejdsplads, hvor der også skal tages hensyn til arbejdsmiljø, brandsikkerhed og hygiejne.

Seniorrådet har den opfattelse at personalet gør hvad de kan for at skabe hjemlighed på plejehjemmene, med de midler de nu har. Seniorrådet tager orienteringen til efterretning.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Økonomi

Orientering om hvordan omsorgscentrene arbejder med at skabe hjemlighed har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

101 - Orientering om opfølgning på budget 2023-2026

Resume

I denne sag orienteres om status på implementering af aftalen om budget 2023-2026.

Indstilling

Administrationen indstiller til Omsorg og ældre, at:

1. Tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Nærværende sagsfremstilling er første status på implementering af aftalen om budget 2023-2026 i forhold til såvel aftaleteksten som de vedtagne politiske initiativer.

Af vedhæftede bilag 1 fremgår en status på implementeringen af initiativerne i aftaleteksten, mens bilag 2 giver en oversigt over status på implementeringen af de vedtagne politiske initiativer.

Bilag 2 indeholder en opfølgning på 38 politiske vedtagne initiativer i forbindelse med budget 2023-2026, hvoraf 31 er implementeret (grøn) på nuværende tidspunkt. Der er 4 initiativer som er delvis implementeret (gul) og 3 initiativer, som har status endnu ikke implementeret (rød).

Den fortsatte proces hen i mod en implementering er beskrevet under kolonnen "Statustekst - 30. september", hvor det bl.a. fremgår, hvorvidt der afventes politisk stillingtagen, nærmere faglig analyse eller andre processuelle udeståender.

Specifikt i forhold til Omsorg og ældre indeholder bilag 2 seks initiativer, hvoraf tre er implementeret og tre er ikke implementeret. De tre initiativer som ikke er implementeret, skyldes følgende:

- Tolleruphøj, genåbning af 7 pladser: Byrådet har på møde den 29. marts (sag 44) besluttet at genåbningen udskydes til 2024. Efterfølgende blev genåbningen af alle syv pladser annulleret i hele perioden 2024-2027 i forbindelse med vedtagelse af budget 2024-2027.
- Rehabilitering, øget husleje: Proces for indgåelse af lejemål påbegyndes i oktober 2023. Flytningen forventes iværksat primo 2024.
- Øget indsats for Sosu-elever - personlig vejledning: Udmøntning af midlerne er udsat til 2024 og midlerne er prioriteret til anden anvendelse.

Inddragelse

Inddragelse er ikke vurderet relevant.

Høringssvar fra Seniorrådet:

I sagen orienteres om første status på implementering af aftalen om budget 2023-2026.

I forhold til Omsorg og Ældre er der 6 initiativer, hvoraf 3 er implementeret.

De 3 initiativer, som ikke er implementeret er:

1. Genåbning af de 7 pladser
på Tolleruphøj - er annulleret i budgetperioden.
2. Rehabilitering - flytning til nyt lejemål forventes påbegyndt okt. 23.
3. Øget indsats for Sosu-elever - udsat til 2024 og midlerne er prioriteret til anden anvendelse.

Seniorrådet har ingen bemærkninger til orienteringen.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Økonomi

Nærværende sag har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Eventuelle afledte bevillingsmæssige konsekvenser behandles i sagen om budgetopfølgning pr. 30. september 2023, der behandles på november mødet, eller indgår i arbejdet med budget 2024-2027.

Bilag

- Bilag 2 - Politiske ændringsforslag - 30. september
- Bilag 1 - aftaletekst budget 2023-2026 - september -2

102 - Orientering om kommunens indsatser i den sidste tid i borgerens liv

Resume

Omsorg og ældre godkendte i marts 2023 "Handleplan for ældre borgere med flere kontakter til sundhedsvæsenet" (sag nr. 21). Heri er et af målene, at "vi understøtter en værdig afslutning på livet". Udvalget får med denne sag en orientering om kommunens indsatser i den sidste tid af borgerens liv i de forløb, hvor dødsfaldet er ventet. Indsatserne beskrives på tværs af Døgnplejen, Rehabilitering og de midlertidige pladser og omsorgscentrene.

Indstilling

Administrationen indstiller til Omsorg og ældre, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Hvert år dør ca. 350 indbyggere i Frederikssund Kommune. For langt de fleste er dødsfaldet ventet. Medarbejdere fra Døgnplejen, Rehabilitering og de midlertidige pladser eller et omsorgscenter er ofte tæt på borgeren og dennes pårørende i forløbet op til dødsfaldet. Medarbejderne yder omsorg, støtte samt palliativ (lindrende) pleje og behandling og er med til at understøtte en værdig afslutning på livet. Dette sker i tæt samarbejde med borgerens praktiserende læge og eventuelt en hospitalsafdeling og/eller et hospice.

Den palliative indsats

Borgere med livstruende sygdom kan have behov for en palliativ indsats. En palliativ indsats har til formål at fremme livskvaliteten for både den døende og for dennes familie ved at lindre den lidelse, der følger med en livstruende sygdom. Det handler ikke kun om lindring af smerter, men også om at afhjælpe andre problemer af fysisk, psykisk, psykosocial og åndelig art.

Udgangspunktet for indsatsen er den enkelte borgers ønsker og behov – i tråd med Frederikssund Kommunes værdighedspolitik. Der kan derfor være meget stor forskel på, hvad kommunen hjælper med – og hvor meget der hjælpes.

Kommunens indsats består af behandling på ordination af en læge, sygepleje og koordination af indsatsen på tværs af sektorer. Borgerne får desuden visiteret personlig og praktisk hjælp og hjælpemidler i det omfang, der er brug for det. Derudover kan Visitation og Hjælpemidler bevillige sygeplejeartikler, palliativ fysioterapi og ernæringspræparater samt tilskud til lægemidler, når borgeren kun forventes at leve i kort tid. Ønsker en pårørende at passe borgeren hjemme, så kan de også bevillige plejevederlag ved pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem. Enkelte terminale borgere visiteres til et midlertidigt ophold på Rehabilitering og de midlertidige pladser, så de tilbringer deres sidste levetid der.

Det er borgernes praktiserende læge og/eller hospitalslæger, der har ansvar for behandlingen. Nogle gange kan der være mange afdelinger og mange specialer inde over et forløb. Borgeren kan også være tilknyttet Palliativ Enhed på Nordsjællands Hospital, som i nogle tilfælde kører ud og tilser borgerne i deres hjem.

Når borgeren ikke er indlagt på hospitalet eller på et regionalt hospice, er det kommunens medarbejdere, der varetager behandlingen efter ordination fra lægen. Alle borgere følges tæt af en sygeplejerske – på omsorgscentrene er det centersygeplejerskerne, mens hjemmeboende borgere får en kontaktsygeplejerske fra Døgnglejen. Sygeplejersken har ofte en koordinerende rolle i det palliative forløb og er den, der inddrager læger eller andre aktører i samarbejde med borger og/eller pårørende, hvis der opstår behov for det. I Døgnglejen gøres en ekstra indsats for at begrænse antallet af forskellige medarbejdere i hjemmet. På omsorgscentrene er der ligeledes fokus på, at det er fast personale og ikke afløsere og vikarer, der kommer hos borgeren. Dette giver tryghed for borgere og pårørende.

Alle de medarbejdere, der kommer hos borgeren, er uanset faggruppe med til at observere, om borger får det dårligere, eller om borgeres behov ændres. På baggrund af dette vurderer sygeplejersken, om der er behov for, at borgeren tilses af en læge eller på anden vis har behov for justeringer i støtten.

Borgerens praktiserende læge eller lægen på hospitalet kan henvise borgeren til hospice, hvis borgeren ønsker det. Hospice er dog selvvisiterende og lægen her vurderer derfor om borgeren passer ind i tilbuddet hos dem og kan tilbydes en plads. Det kan både være i form af et ophold, der typisk ligger i den sidste tid op til borgerens død, og i form af tilknytning til deres udkørende team, som Døgnplejen, omsorgscentrene eller Rehabiliteringsafdelingen så samarbejder med.

Alle kommunale sygeplejersker i Frederikssund Kommune varetager palliative forløb. Det er en stor del af sygeplejeopgaven på det kommunale sundheds- og ældreområde. Frederikssund Kommune har desuden en håndfuld sygeplejersker med særlige kompetencer inden for palliation ansat. De vejleder de øvrige sygeplejersker ved behov og kan varetage særlige opgaver. For eksempel deltager sygeplejersker fra Døgnplejen i et palliativt netværk på tværs af de otte kommuner i Nordklyngen.

Beslutninger om livets afslutning

Det er vigtigt, at borgerne får mulighed for at tage stilling til og formulere deres tanker om afslutning af livet. En del borgere har allerede gjort sig overvejelser om den fremtidige behandling og pleje, og her er det vigtigt, at deres ønsker bliver kendt af personalet, så den sidste tid så vidt muligt kan følge borgerens ønsker. Derfor har sundhedspersonalet i kommune, region og almen praksis et fælles ansvar for at tage initiativ til at tale om livets afslutning, mens borgeren stadig er i et stadie af sin sygdom, hvor han eller hun er beslutningsdygtig. Her skal pårørende inviteres med i det omfang, borgeren ønsker det.

Dels kan borgeren tage stilling til, om han eller hun ønsker at blive genoplivet ved hjertestop, og om han eller hun ønsker livsforlængende behandling. Det skal altid være en læge, der sammen med borgeren tager stilling til et eventuelt fravalg af genoplivning og livsforlængende behandling. Sygeplejersker i kommunen kan tale med borgeren om ønsker om dette og bede lægen om at tage stilling til det sammen med borgeren.

Dels kan borgeren tage stilling til, hvordan han eller hun gerne vil have, at den sidste tid forløber. Borgeren kan for eksempel tage stilling til, om han eller hun gerne vil dø i eget hjem, hvis det er muligt. Det kan også handle om, hvorvidt borgerne ønsker at være alene eller at der skal være andre tilstede, eller om særlige ønsker til påklædning, musik eller andet efter dødsfaldet.

De sidste dage

Nogle borgere dør, mens de er indlagt på et hospital eller et hospice, mens andre dør i eget hjem, i en plejebolig eller på Rehabiliteringsafdelingen. Rammerne for plejen i de sidste levedøgn er forskellige, men man forsøger at sikre, at den sidste tid sker på borgerens præmisser. De

pårørende inddrages tæt – med udgangspunkt i både borgerens og de pårørendes ønsker og behov. Der er altid mulighed for, at pårørende er til stede på omsorgscentret eller Rehabiliteringsafdelingen, så meget de ønsker.

I eget hjem afhænger det af borgerens og de pårørendes ønsker, hvor meget Døgnglejen kommer i de sidste levedøgn. Vil de pårørende for eksempel gerne selv stå for plejen, kommer sygeplejersken udelukkende for at give medicin efter faste aftaler eller hvis der skulle være yderligere behov. Er det derimod en borger, hvor de pårørende ikke kan eller ønsker at foretage plejen, så Døgnglejens medarbejdere varetager både omsorg, pleje og behandling. På omsorgscentrene og Rehabiliteringsafdelingen og de midlertidige pladser er personalet tæt på hele tiden. På Rehabiliteringsafdelingen vil man forsøge at gøre plads til, at borgeren kan få en enestue.

Ældre Sagen har tilbud om vågekoner, som tilbyder at sidde hos borgeren. Tilbuddet gælder både borgere i eget hjem og på kommunens tilbud. Vågekoner sidder typisk ved den døende i nattetimerne, hvis der ikke kan være pårørende til stede, og hvis man ved eller fornemmer, at borgeren ønsker nogen omkring sig.

Indsats under handleplan for ældre borgere med flere kontakter til sundhedsvæsenet

Den sidste tid i borgernes liv er et af temaerne i handleplanen Højere kvalitet for ældre borgere med flere kontakter til sundhedsvæsenet, som blev vedtaget af Omsorg og ældre den 9. marts 2023 (sag nr. 21). Målsætningen for temaet lyder: "Vi understøtter en værdig afslutning på livet, så borgere og pårørende er trygge og bedst muligt forberedt på det, der skal ske." Fokus i indsatserne er at sikre en fælles tilgang til ældreområdet omkring palliation. Indsatserne falder i tre overordnede kategorier:

1. Den palliative indsats: Der skal være en fælles tilgang til palliation på tværs af kommunen, og Frederikssund Kommune skal indgå i et fagligt netværk for palliation med de øvrige kommuner i Klynge Nord, der skal sikre faglig udvikling og sparring.
2. Beslutninger om livets afslutning: Sundhedspersonalet skal styrkes i at invitere borger og pårørende til at tale om ønsker til den sidste tid af livet. Kommunens medarbejdere skal også være gode til at følge op på, om borger og læge skal tage stilling til genoplivning ved hjertestop.
3. Pjece til borgere og pårørende: Der skal udarbejdes skriftligt materiale til borgere og pårørende om den sidste tid. Det kan for eksempel handle om de fysiske ændringer, når døden nærmer sig, og om hvad de pårørende kan gøre. Den information giver sundhedspersonalet mundtligt, men det er hensigtsmæssigt, at de pårørende samtidig får

udleveret en pjece, hvor de kan læse oplysningerne.

Implementeringen går i gang i efteråret 2023. Indsatserne skal udvikles på tværs af Center for Voksenstøtte og Omsorg og Center for Sundhed, Forebyggelse og Ældre. Medarbejdere med særlige kompetencer indenfor et palliative område vil blive inddraget i arbejdet. Samtidig trækkes på arbejdet i det palliative netværk på tværs af nordkommunerne og samarbejdet med den Palliative Enhed på Frederikssund Hospital.

Inddragelse

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Seniorrådet. Eventuelle høringssvar fremsendes hurtigst muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Status på velfærdsteknologiske indsatser.

Elektronisk træningsprogram til borgere, der får hjemmehjælp eller vedligeholdelsestræning viser at programmet har potentiale til at øge borgernes mulighed for at live mere selvhjulpne.

Programmet har fra april til nu anvendt på 10 borgere, der træner 2-3 gange pr ugen sammen med en social- og sundhedsassistent.

Evalueringen tilsiger at der arbejdes videre med især den interne planlægning.

Seniorrådet mener, at velfærdsteknologiske hjælpemidler skal tages i brug, der hvor det kan hjælpe borgeren og effektiviserer arbejdsgange.

Seniorrådet tager orienteringen til efterretning.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Økonomi

Orientering om kommunens indsatser i den sidste tid af borgerens liv i de forløb, hvor dødsfaldet er ventet, har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet indsatserne forudsættes afholdt inden for eksisterende bevillingsmæssige rammer.

103 _ Orientering om status på velfærdsteknologiske indsatser bevilget fra den velfærdsteknologiske pulje

Resume

På Byrådsmødet 23. november 2022 (Sag nr. 291) blev det besluttet, at alle involverede udvalg skal modtage en afrapportering/status for de velfærdsteknologiske indsatser, der udspringer fra den velfærdsteknologiske pulje. Som følge deraf orienteres Omsorg og ældre, Social og sundhed, Børn, familier og forebyggelse, Skole, klub og SFO, Økonomiudvalget og Byrådet om status på de igangværende indsatser.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Omsorg og ældre over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Udvalgene blev senest orienteret om status på de velfærdsteknologiske indsatser på møderne i februar måned og Byrådet blev orienteret 1. marts 2023 i sag nr. 35.

Nedenfor ses en status på de 4 igangværende velfærdsteknologiske indsatser, der har fået midler fra den velfærdsteknologiske pulje. Ingen indsatser er afsluttet siden sidste status.

Kommunikationsapp implementeres på det specialiserede børn-ungeområde (Børn, familier og forebyggelse)

Center for Familie og Rådgivning forventer flere effekter af kommunikationsappen, herunder:

- højere serviceniveau for borgerne via en moderne og mere fleksibel kommunikationsform
- færre afbud grundet automatisk genererede påmindelser til borgerne
- bedre og kortere mødeforløb, da sagsbehandlere har bedre mulighed for at forberede borgerne på mødernes indhold

- mulighed for at supplere med digital behandling/dialog undervejs i et borgerforløb
- Kontrakt og databehandleraftale for kommunikationsappen har været forsinket og er først godkendt ultimo januar 2023. Efterfølgende har der været forsinkelse på integrationen til videoprogrammet, som anvendes sammen med kommunikationsappen.

Center for Familie og Rådgivning starter 2. november med opsætning og udrulning på to af centerets tre områder: Myndighed og Udfører.

På sigt skal app'en også implementeres i centerets sidste område PPR.

Projekt skoleroboter tilpasses så deltagerne får mulighed for at opnå kendskab til teknologien før den vælges som en konkret indsats for et barn med skoleværing (Børn, familie og forebyggelse samt Skole, klub og sfo)

Projekt Skolerobot er et fælles projekt imellem Center for Børn og skole samt Center for Familie og rådgivning.

Robotten er en telefon på hjul, som står i klasseværelset. Underviseren kalder op til elevens PC, og eleven deltager i undervisningen med billede og lyd.

Målgruppen har været elever med fravær på grund af skolevægring som samtidig havde en sag i Center for familie og rådgivning samt en anden sideløbende indsats for at få eleven tilbage i skole.

Der har været flere små afprøvninger af skoleroboterne og det var målet, at eleverne skulle deltage i skoledagen hjemmefra via skolerobotten.

Evalueringer har vist følgende:

- Flere eleverne i målgruppe giver udtryk for, at de ikke ønsker at skille sig yderligere ud ift. de andre skolekammerater. Derfor ønsker de ikke at deltage i skoleundervisningen gennem en skolerobot.
- Nogle elever giver udtryk for, at de havde dårlige erfaringer med virtuel deltagelse i undervisning fra covid-19-nedlukningen.
- Nogle skolekammerater og flere lærere giver udtryk for, at de ikke ønsker en skolerobot i undervisningslokalet på grund af usikkerheden om hvad eleven hjemmefra kunne se, høre og eventuelt optage via skolerobotten.

Udfordringerne er forsøgt imødekommet ved at lærere og medarbejdere fra Center for familie og rådgivning både har vist robotten frem i skoleklasserne og direkte til de elever og forældre, der var tiltænkt at skulle afprøve den. Projektet har været præsenteret for flere skoler og drøftet på flere

personalemøder uden at det er lykket at få elever i målgruppen til at deltage.

På baggrund af evalueringen foretages følgende ændring i projektet.

Skoleroboterne afprøves i undervisningen og på møder i lærergruppen. Dermed vil både elever og lærere lære robotten at kende og opnå en øget teknologiforståelse for robotten.

Målgruppen ændres, så den også omfatter elever, der ikke kommer i skole på grund af fysiske problemstillinger, længerevarende ophold i udlandet eller andre mindre komplicerede problemstillinger.

Teknologien er indkøbt og har et potentiale for børn med skolevægring. Projektets nuværende og primære mål er at lærerne og skolekammeraterne skaber erfaringer med teknologien, for derefter på sigt at kunne anvende en skolerobot sammen med et barn, der har skoleværing.

Elektronisk træningsprogram til borgere, der får hjemmehjælp eller vedligeholdende træning viser at programmet har potentiale til at øge borgeres mulighed for at blive mere selvhjulpne (Omsorg og ældre)

Implementeringen af indsatsen startede i april 2023 efter en ny opdateret version af træningsprogrammet blev frigivet. Træningsprogrammet har indtil videre været anvendt på 10 borgere. Størstedelen af borgerne træner 3 gange om ugen og enkelte 2 gange om ugen sammen med en social- og sundhedsassistent.

Der kan endnu ikke siges noget systematisk om effekten af træningen i det elektroniske træningsprogram. Der er dog enkeltstående eksempler på, at borgere har fået stærkere muskler, og dermed er blevet mere selvhjulpne, så den visiterede tid til hjemmehjælp er reduceret.

Evalueringen har vist, at det er nødvendigt at arbejde videre med særligt den interne planlægning og prioritering af træningsindsatserne hos borgerne. Det er særligt i de situationer, hvor sygdom og/eller vikar/rekrutteringsudfordringer blandt døgnplejens medarbejdere udfordrer planlægningen og gennemførelsen af træningsindsatsen ude hos borgerne.

Træningsprogrammet skal afprøves på ca. 30 borgere, for at der kan evalueres systematisk på effekten af indsatsen.

Apps til træning af borgere med faldtendens eller inkontinens er indtil videre benyttet af 988 borgere (Social og Sundhed)

988 borgere har benyttet Appen Helpii, som er en digital løsning til at søge information og hjælp til at gøre noget ved faldtendens eller inkontinens. Appen giver adgang til fire forskellige typer af kurser og lærings- og træningsvideoer inden for det valgte kursus.

Appen har været anvendt blandt Frederikssund Kommunes borgere i 7 måneder.

På de fire forskellige kurser fordeler deltagerne sig således:

Hold på vandet: 405

Hold tæt, mand: 79

Sund tarm: 219

Undgå fald: 285

Den typiske deltager ser ca. 3,2 kapitler pr. besøg i appen. 9,17 % af deltagerne besøger Helpii kurset to gange. Kurserne er tilrettelagt med information og simple øvelser, der dog ikke nødvendigvis kræver gentagende besøg.

Pr. 1. oktober 2023 starter et nyt kursus 'Træn 5 minutter om dagen', som Frederikssund Kommune har bidraget til udviklingen af.

Kurset er et øvelsesprogram, der medvirker til at borgere kan bibeholde et dagligt funktionsniveau, så de forebygger sygdomme eller fald, som skyldes inaktivitet.

Evalueringen af projektet har vist at udbredelsen af kurserne til potentielle målgrupper med fordel kunne være mere systematisk. Der tages derfor initiativer til en ændring i udbredelsesstrategien i løbet af efteråret.

Velfærdsteknologitur 2024 planlægges

Staben i Center for Voksenstøtte og Omsorg forventer at afholde en velfærdsteknologitur i 2024, hvor et udvalg af teknologier fremvises. Programmet planlægges senere.

Inddragelse

I forhold til Skole, klub og sfo og Børn, familie og forebyggelse: Inddragelse er ikke vurderet relevant.

I forhold til Omsorg og ældre og Social og sundhed: Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Seniorrådet. Eventuelle høringssvar fremsendes snarest muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar fra Seniorrådet:

Omsorg og Ældre får i denne sag en orientering om indsatsen i borgerens sidste tid, hvor døden er ventet, i Døgnplejen, på rehabilitering og midlertidige pladser samt på plejehjemmene.

Initiativerne i den palliative indsats og beslutninger om livets afslutning er beskrevet.

Derudover er der forslag til en pjece til borgere og pårørende "Når en beboer afgår ved døden" der indeholder praktiske informationer om, hvad der skal ske når en beboer dør.

Seniorrådet tager informationen om indsats og initiativer i borgernes sidste tid til efterretning, men har nogle kommentarer

til den foreslåede pjece.

I pjecens afsnit om "Adgang til afdødes bolig" står der, at medarbejderne kan hente de ting i den dødes boligen, der tilhører omsorgscentret fx hjælpemidler. At personalet kan gå ind i den afdødes bolig to og to eller sammen med en pårørende.

Seniorrådet anbefaler, at det altid skal være en pårørende og en medarbejder, der sammen går ind i boligen. Dette for at undgå at der kan opstå uenighed om der er flyttet nogle af den afdødes effekter. Seniorrådet er bekendt med at pårørende tidligere har bemærket at der har været fjernet personlige ejendele.

Høringssvar fra Handicaprådet:

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Økonomi

Orientering om status på igangværende velfærdsteknologiske indsatser har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Susanne Bettina Jørgensen (A)

Sagsfremstilling

Kommende arrangementer indenfor udvalgets område:

- Dialogmed med KL's Sundheds- og Ældreudvalg om den ældre medicinske patient den 8. november 2023 kl. 16.00-18.00 på Egedal Rådhus. Invitationen er sendt til medlemmerne pr. mail, da fristen for tilmelding var før udsendelse af dagsordenen.
- Fælles dialogmøde og julefrokost med Social og sundhed, Handicaprådet og Seniorrådet mandag 4. december klokken 12-14 på Klintegården.
- Omsorg og ældre behandlede den 9. marts 2023 en sag om akutpakken for at afvikle ventelister til operationer i hospitalsvæsenet, herunder hvilke mulige konsekvenser akutpakken ville medføre for kommunernes genoptræningsindsats (sag nr. 25). I den forbindelse blev udvalget orienteret om stigningen i antallet af genoptræningsplaner i 2023. Til orientering har kommunen i 3. kvartal af 2023 haft 1390 borgere i et genoptræningsforløb. Til sammenligning var antallet for samme periode i 2019 (før nedlukninger i forbindelse med COVID-19) 1311 borgere i et genoptræningsforløb hos Forebyggelse og Træning. Det giver en stigning på 6,03 procent for antallet af borgere i genoptræningsforløb i 3. kvartal fra 2019 til 2023.

Meddelelser:

- Tilsynsrapport for omsorgscenter Pedershave vedlagt.
- Styrelsen for Patientsikkerhed var den 14. september 2023 på et varslet planlagt ældretilsyn på Rehabiliteringsafdelingen. Frederikssund Kommune har den 12. oktober modtaget en tilsynsrapport, hvori Styrelsen foreløbigt har vurderet, at der er "større problemer for den fornødne kvalitet" og at der kan udstedes et påbud til Rehabiliteringsafdelingen. Omsorg og ældre får en orientering på mødet og der forelægges en sag vedr. handleplan for imødekommelse af et eventuelt påbud på udvalgets møde i december.
- Udvikling i ventelisterne til plejebolig er vedlagt som bilag.
- Sygefraværet på ældreområdet 1.-3. kvartal 2023 er vedlagt som bilag.
- Udviklingen i færdigbehandlede patienter i 3. kvartal er vedlagt som bilag. Der har været fem dage med færdigbehandlede patienter i 3. kvartal af 2023. To af dagene har der ligget to patienter, de øvrige dage én. Med aktiviteten fra 1. januar til og med 30. september 2023 er der forbrugt 170.654 kr. ud af det samlede budget på 458.874 kr.

Bilag

- Tilsynsrapport Omsorgscenter Pedershave 2023-Frederikssund-Endelig rapport
- Udviklingen i ventelisterne til plejeboliger november 2023
- Sygefravær på de enkelte arbejdspladser på ældreområdet - 1.-3. kvartal 2023
- Sygefravær på det samlede ældreområdet 1-3 kvartal 2023
- Færdigmeldte patienter 3. kvartal 2023

105 _ Orientering om håndtering af privat leverandørs ønske om dispensation fra kontrakt om levering af fritvalgsydelser (Lukket punkt)

106 _ Underskrifter

Beslutning

-

Sagsfremstilling

Dette punkt erstatter det fysiske underskriftark. Når der trykkes "Godkendt" svarer det til at underskriftarket er underskrevet.